

Cirkulärnr: 2006:18
Diariennr: 2006/0876
Handläggare: Laina Kämpe
Avdelning: Avdelningen för lärande och arbetsmarknad
Datum: 2006-05-23
Mottagare: Barnomsorg
Skola
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Länsstyrelsernas sociala enheter
Rubrik: Ansvar för utbildning och särskilda stödinsatser i skola
och barnomsorg vid placeringar i annan kommun m.m.
Ersätter: 1997:202
Bilagor: Folkbokföringslagen
Huvudmannaskap för skolor

CIRKULÄR 2006:18

Avd för lärande och arbetsmarknad
Laina Kämpe

Barnomsorg
Skola
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Länsstyrelsernas sociala enheter

Ansvar för utbildning och särskilda stödinsatser i skola och barnomsorg vid placeringar i annan kommun m.m.

Bakgrund och syfte

Med anledning av de många frågor vi får från kommunerna avseende kostnadsansvar för olika insatser för barn och unga som av de sociala myndigheterna placeras i annan kommun ges följande vägledning.

För barn och unga som placeras i familjehem i annan kommun tar vägledningen, när det gäller skola, i första hand sikte på de fall där barnet folkbokförs i den kommun där familjehemmet är beläget. Kostnadsansvaret för skolgången överförs i och med att folkbokföringen ändras till den nya kommunen. För barn och unga som placeras i hem för vård eller boende (HVB) i annan kommun gäller i normalfallet att barnet behåller sin folkbokföring i den placerande kommunen. Den placerande kommunen har därmed kvar kostnadsansvaret för barnets skolgång oavsett om denna ordnas i en kommunal skola eller i en fristående skola. Samma förhållande gäller också för barn och unga som vistas i särskilda ungdomshem (SIS-institutioner). Utdrag ur folkbokföringslagen bilägges, se bilaga 1.

Syftet med vägledningen är att visa på sätt att samråda och komma överens om vilka insatser som kan bli aktuella samt tydliggöra kostnadsansvaret för de olika insatserna. För att förskoleverksamhet och skolgång ska fungera på ett ändamålsenligt sätt för elever som är placerade i familjehem eller hem för vård och boende (HVB) måste samråd ske mellan socialtjänsten i den placerande kommunen och skolstyrelse/motsvarande i den mottagande kommunen helst innan placering sker.

Samråd måste också ske med socialtjänsten i den kommunen där barnet ska placeras. Socialtjänsten i den placerande kommunen har ett ansvar enligt socialtjänstlagen för att sådant samråd sker (SoL 6 kap. 6 §). Huvudmannaskap för skolor redovisas i bilaga 2.

Problemet

Inför en placering i familjehem eller HVB-hem eller bostad med särskild service enligt LSS är det ett ansvar för den mottagande kommunen att erbjuda förskola, förskoleklass och skola. De barn och unga som det handlar om har ofta behov av många olika former av stöd. De meningsskiljaktigheter som uppstår mellan kommuner har ofta sin grund i tolkningen av de begrepp som används. Begrepp som används är individuellt behovsprövat stöd, individuellt behovsprövade tjänster, extraresurser, personligt stöd m.m. Någon entydig definition av de olika begreppen som förekommer finns inte utan tolkningen måste ske utifrån den lagstiftning som blir aktuell. Till exempel insatser enligt socialtjänstlagen anknyter till ett socialt behov medan insatser enligt skollagen utgår ifrån pedagogiska bedömningar.

Det bör noteras att individuella bedömningar ska göras såväl enligt SoL och LSS som enligt skollagstiftningen. Nedan redogörs för de olika insatser som kan förekomma enligt de tre lagstiftningsområdena.

Stödinsatser enligt SoL

Genom ändring i socialtjänstlagen 1 juli 1997 har den placerande kommunen ansvaret när det gäller att tillgodose behovet av individuella stödinsatser för bl.a. barn och unga som placerats i annan kommun (16 kap. 2 § 1st SoL). Det innebär att den placerande kommunen har ett ansvar för sociala insatser i skolan för elever om det behövs för en fungerande skolgång.

Av prop.1996/97:124 "Ändringar i socialtjänstlagen" s. 159 framgår "Det är också enligt regeringen rimligt att placeringskommunen svarar för de extraresurser som krävs för en fungerande skolgång i vistelsekommunen. Behöver barnet av sociala och/eller psykologiska skäl personligt stöd under vistelsen i skolan bör denna insats bekostas av den kommun som har placerat barnet i familjehemmet." Det är också den placerande kommun som utreder och beslutar om sådant stöd. Detta innebär att det stöd som avses ska ges utifrån sociala eller psykologiska skäl. Stöd i form av pedagogiska insatser är alltså ett ansvar för skolan i den kommun där man är folkbokförd.

Individuellt stöd utifrån barnets egna behov

Om ett barn efter beslut av en kommun vistas i familjehem eller i ett hem för vård och boende i en annan kommun har socialtjänsten i den placerande kommunen kostnadsansvaret för det individuellt behovsprövade stödet enligt skollagen 2 a

kap. 9 §, som barnet kan behöva. De verksamheter som kan komma ifråga som individuellt behovsprövat stöd är plats i förskoleverksamhet eller i fritidshem.

Den placerande kommunen ansvarar för det individuellt behovsprövade stödet, dvs. har kostnadsansvaret och beslutar om vilka insatser som behövs, t.ex. assistent. Den kommun där barnet vistas ansvarar för att erbjuda ytterligare omsorg i den omfattning som familjehemsföräldrarna har behov av. Det innebär att kommunerna måste komma överens om behovet av sammantagen tid i förskolan och kostnadsfördelningen.

Stödinsatser enligt LSS

Korttidstillsyn enligt LSS

Elever i obligatoriska särskolan har rätt till skolbarnsomsorg enligt samma förutsättningar som elever i grundskolan. Barn som är över tolv år och som omfattas av LSS har vid behov rätt till insatsen korttidstillsyn enligt LSS 9 § punkt 7 om föräldrarna arbetar eller studerar. Insatsen ges före och efter skoldagen samt under lov. Korttidstillsyn är en avgiftsfri insats. En kommun kan upphandla korttidstillsyn i en annan kommun. Den kommun som beviljat insatsen står för kostnaden.

Hjälp och stöd under skoldagen

Inom alla verksamheter för barn och unga kan det finnas funktionshindrade som har behov av praktisk hjälp under tiden i förskola och skola. För att det ska fungera behövs någon form av assistans. Vanligtvis uppfyller inte eleven lagens krav för att få insatsen personlig assistent enligt LSS.

I proposition 1992/93:159 s. 65 och 67 - Stöd och service till vissa funktionshindrade, anges ” Barn med funktionshinder har ofta särskilda behov av stöd i barnomsorg, skola och fritid. Om barnets behov av särskilt stöd i t.ex. förskola och skola inte tillgodoses inom ramen för den ordinarie verksamheten, bör det vara huvudmannens uppgift att se till att resurser tillförs verksamheten med hänsyn till barnets behov. Det kan innebära att personaltätheten höjs eller att verksamheten tillförs specialpedagogiskt stöd. En annan åtgärd kan vara elevassistans”.

Boende enligt LSS 9 § punkt 8

Elever som beviljas boende enligt LSS 9 § punkt 8 ska tas emot i ett hem som drivs av en offentlig eller av en enskild vårdgivare. I det senare fallet krävs tillstånd av länsstyrelsen som även har tillsyn över verksamheten.

Tillstånd krävs även för det boende enligt som fristående särskolor erbjuder elever som till följd av skolgången inte kan bo i föräldrahemmet.

Ansvar enligt skollagstiftningen

Förskola, skolbarnsomsorg och förskoleklass

Enligt 2 a kap. 1 § skollagen gäller att den kommun där familjehemmet finns ska erbjuda de barn som stadigvarande vistas i kommunen förskola, skolbarnsomsorg och förskoleklass. Verksamhet ska erbjudas i den omfattning som behövs med hänsyn till vårdnadshavarnas (familjehemsföräldrarnas) arbete eller studier eller barnets eget behov.

Det är den kommun där barnet stadigvarande vistas som har ansvar för att erbjuda plats i förskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg. Någon koppling till folkbokföring finns inte och inte heller någon reglering av kostnadsansvaret. Detta innebär att det är den kommun där barnet stadigvarande vistas som ska stå för kostnaderna avseende det omsorgsbehov som uppstår utifrån familjehemsföräldrarnas arbete eller studier. Kostnaderna för familjehemsplacerade barns individuellt behovsprövade stöd utifrån barnets behov redovisas under avsnittet - stödinsatser enligt SoL.

Grundskola och obligatorisk särskola

För grundskola och obligatorisk särskola gäller enligt skollagen 4 kap. 5 § respektive 6 kap. 5 § att för var och en som har rätt att gå i sådan skola ska hemkommunen sörja för att sådan utbildning kommer till stånd. I de fall det gäller elever som tillhör särskolans personkrets är det hemkommunen som beslutar om mottagande i särskolan. Med hemkommun avses den kommun där eleven är folkbokförd. Kostnadsansvaret för utbildningen och de extra insatser av pedagogisk karaktär som kan behövas faller därmed på hemkommunen. De särskilda pedagogiska stödinsatser som finns att tillgå regleras i grundskoleförordningen 5 kap. 5 § respektive särskoleförordningen 5 kap. 5 §.

Gymnasieskola

För gymnasieskolan gäller enligt skollagen 5 kap. 5 § och 13 § att hemkommunen är skyldig att erbjuda utbildning på nationella, specialutformade och individuella program. I de fall kommunen inte kan erbjuda sökt utbildning har elever rätt att få sin utbildning i annan kommun eller genom landstingets försorg. Hemkommunen har i sådana fall skyldighet att betala interkommunal ersättning till skolhuvudmannen. De särskilda pedagogiska stödinsatser som finns att tillgå regleras i gymnasieförordningens 8 kap. 1, 1a, 2, 3, 4, 5 och 6 §§. Kostnadsansvaret för utbildningen och de extrainsatser av pedagogisk karaktär som kan behövas åligger hemkommunen.

Gymnasiesärskola

Även när det gäller elever i gymnasiesärskolan är det styrelsen för särskolan i hemkommunen som beslutar om att en elev från obligatoriska särskolan ska tas emot i skolformen gymnasiesärskola. Enligt skollagen 6 kap. 9 § ska styrelsen för gymnasiesärskolan där eleven har tagits emot avgöra om en elev från obligatoriska särskolan ska tas emot på ett nationellt, specialutformat eller individuellt program i gymnasiesärskolan. Styrelsen för gymnasiesärskolan avgör också om en elev på ett individuellt program ska få yrkesträning eller verksamhetsträning. Erbjudande om utbildning kan avse utbildning som anordnas inom kommunen eller i annan kommun eller landsting i enlighet med samverkansavtal. Hemkommunen betalar interkommunal ersättning för utbildning som erbjuds av annan kommun eller av landstinget. De särskilda pedagogiska stödinsatser som finns att tillgå regleras i gymnasiesärskoleförordningen 8 kap. 1, 1a, 2 och 3 §§. Kostnadsansvaret för utbildningen och de extrainsatser av pedagogisk karaktär som kan behövas åligger hemkommunen.

Elevhälsa/motsvarande

De insatser som elevhälsan/motsvarande ansvarar för inom skolans ram omfattar också placerade barn och unga.

Familjehemsplacerade barn och unga

Med hänvisning till 16 kap. 2 § 1 st. SoL kan följande arbetsgång tillämpas i de fall där barn familjehemsplaceras i annan kommun enligt SoL eller lagen om vård av unga (LVU).

1. Socialtjänsten i den placerande kommunen svarar, enligt SoL 6 kap. 6 §, för att samråd sker inför placeringen både med socialtjänsten och den förvaltning som ansvarar för pedagogisk verksamhet för barn och unga i den kommun i vilken placeringen planeras. Samrådet går ut på att klargöra vilka nya åtaganden som ankommer på kommunen och ansvarsfördelningen mellan kommunerna vad gäller kostnader för de särskilda stödinsatser som kan komma att behövas.
2. I de fall det handlar om förskola, skolbarnsomsorg eller förskoleklass åligger det vistelsekommunen att erbjuda dessa verksamheter. Någon reglering av kostnadsansvaret finns inte vilket innebär att den kommun som anordnar insatsen också står för kostnaderna. Om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver stöd i sin utveckling är det att betrakta som ett individuellt behovsprövat stöd enligt skollagen 2 a kap. 9 § och då är det den placerande kommunen som beslutar om och bekostar insatserna för detta stöd. En plats i förskola eller fritidshem enligt skollagen 2 a kap. 9 § ska erbjudas oavsett om vårdnadshavarna (familjehemsföräldrarna) har behov

av tillsyn eller inte. För sådan plats i förskolan som avses i skollagen 2 a kap. 9 § får avgift tas ut endast till den del som överstiger 15 timmar per vecka eller 525 timmar per år.

3. I de fall det handlar om grundskola, särskola och gymnasieskola följer som tidigare nämnts kostnadsansvaret för utbildningen inklusive extra pedagogiskt stöd som beslutas med stöd av grundskoleförordningen 5 kap. 1 §, särskoleförordningen 5 kap. 1 §, gymnasiesärskoleförordningen 8 kap. 1, 1a, 2 §§ respektive gymnasieförordningen 8 kap. 1, 1a, 2 §§ av var eleven är folkbokförd.
4. Om det inte sker någon ändring i folkbokföringen är det den placerande kommunen i egenskap av folkbokföringskommun som ska stå för kostnaderna för utbildningen inklusive det extra pedagogiska stödet. För att undvika tvister om kostnader för skolgången och extra insatser som kan komma att behövas kan placerande socialnämnd informera skolförvaltningen i den egna kommunen om att barnet har placerats i annan kommun.

Eventuella frågor besvaras av Laina Kämpe 08-452 79 37, Ann Sofi Agnevik 08-452 75 40, Ellinor Englund 08-452 75 46 och Sara Roxell 08-452 76 04.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för lärande och arbetsmarknad

Britta Rundström

Laina Kämpe

Bilagor:

- 1 Folkbokföringslagen
- 2 Huvudmannaskap för skolor

Socialnämndens ansvar för barn
och unga i familjehem, jourhem
eller hem för vård eller boende

Socialstyrelsens

författningssamling

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens beställningsservice,
120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6019 Artikelnr 2012-6-56

Tryck: Edita Västra Aros, Västerås 2012

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende;

**SOSFS
2012:11 (S)**

Utkom från trycket
den 18 juli 2012

beslutade den 26 juni 2012.

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 1 § 1 och 5 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, och beslutar följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid placering av barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende med stöd av socialtjänstlagen (2001:453), SoL, eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

2 § Vad som i dessa föreskrifter och allmänna råd anges om familjehem och familjehemsföräldrar gäller även för jourhem och jourhemsföräldrar.

Med unga avses i dessa föreskrifter och allmänna råd personer som har fyllt 18 men inte 21 år.

2 kap. Ledningssystem

1 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår det att den som bedriver socialtjänst ska ansvara för att det ledningssystem som ska finnas innehåller de processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som ställs i det följande.

2 § Socialnämnden ska, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, fastställa rutiner för hur vården av barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende ska planeras och följas så att missförhållanden i hemmet som kan påverka barnet eller den unge ska kunna uppmärksammas och åtgärdas i ett tidigt skede.

Nämnden ska vidare fastställa rutiner som säkerställer att en utredning inleds i enlighet med 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) när

ett barn eller en ung person som vårdas i familjehem eller hem för vård eller boende kan behöva ges ytterligare insatser eller omplaceras.

3 kap. Planering, egenkontroll och kompetens

Planering

1 § Socialnämnden ska kartlägga och analysera behovet av familjehem och hem för vård eller boende för placeringar av barn och unga på kort och lång sikt.

Nämnden ska, med kartläggningen och analysen som utgångspunkt, planera för och vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa tillgången till hem som kan erbjuda vård som är trygg, säker, ändamålsenlig och präglad av kontinuitet.

2 § Socialnämnden ska samverka med andra samhällsorgan för att barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende ska få lämplig utbildning och sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosedda.

Egenkontroll

3 § Av 5 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår det att den som bedriver socialtjänst ska utöva egenkontroll med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Allmänna råd

Egenkontrollen av den verksamhet som gäller barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende bör omfatta insamling av uppgifter om bl.a.

- hur ofta en socialsekreterare har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- antalet socialsekreterare som har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- barnens eller de ungas erfarenheter av och synpunkter på vården,
- vårdnadshavarnas och familjehemsföräldrarnas erfarenheter av socialnämndens råd, stöd och hjälp,
- vilka erfarenheter personalen vid hem för vård eller boende har av samarbetet med socialnämnden och
- orsakerna till omplaceringar och oplanerade avslut av placeringar.

Lämplig utbildning och erfarenhet enligt 3 kap. 3 § andra stycket SoL

Allmänna råd

Utöver vad som följer av Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2006:14) om personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga bör den som utför uppgifter enligt 4–8 kap. ha kunskap om

- de särskilda behov som barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende kan ha och
- arbetssätt och behandlingsmetoder i vården av barn och unga som är baserade på bästa tillgängliga kunskap.

4 kap. Utredning av familjehem

1 § Vid socialnämndens utredning av huruvida ett hem är lämpligt som familjehem ska en bedömning göras av hemmets allmänna förutsättningar för att erbjuda barn och unga vård som är trygg, säker, ändamålsenlig och präglad av kontinuitet.

Om ett visst barn eller ung person finns i åtanke för placering, ska nämnden dessutom bedöma om hemmet har förutsättningar att tillgodose hans eller hennes specifika behov.

Utredningens innehåll

2 § Socialnämnden ska särskilt uppmärksamma förekomsten av våld mot närstående, annan brottslighet, missbruk eller andra omständigheter i det tilltänkta familjehemmet som kan äventyra ett barns eller en ung persons trygghet och säkerhet.

3 § Utredningen av hemmets lämplighet ska omfatta uppgifter om

1. familjens sammansättning, bakgrund, livssituation och levnadsvanor,
2. boende och närmiljö,
3. varje tilltänkt familjehemsförälders personliga förutsättningar, egenskaper och omsorgsförmåga samt
4. varje tilltänkt familjehemsförälders inställning till uppdraget.

Allmänna råd

Vad gäller familjens sammansättning, bakgrund, livssituation och levnadsvanor bör särskilt beaktas om familjen har

- tid och engagemang för uppdraget,
- en stabil social situation,
- goda inbördes relationer och
- tillgång till ett stödjande nätverk.

Vad gäller boende och närmiljö bör särskilt beaktas om ett barn eller en ung person kan erbjudas

- ett eget rum,
- en trygg och säker miljö och
- en stimulerande fritid.

Vad gäller en tilltänkt familjehemsförälders personliga förutsättningar, egenskaper och omsorgsförmåga bör särskilt beaktas om han eller hon

- är mogen och känslomässigt tillgänglig,
- har den hälsa, psykiska stabilitet och uthållighet som krävs för uppdraget,
- har kunskap, erfarenhet och förmåga att ge den omsorg och vägledning som ett barn eller en ung person behöver och
- har god samarbetsförmåga och är beredd att söka och ta emot stöd och hjälp.

Vad gäller en tilltänkt familjehemsförälders inställning till uppdraget bör särskilt beaktas hur han eller hon ställer sig till att

- stödja barnet eller den unge i kontakten med närstående,
- bidra till att barnets eller den unges behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodoses,
- stödja barnet eller den unge i skolarbetet och informera sig om hans eller hennes studiesituation och
- fortsätta ha kontakt med barnet eller den unge även sedan placeringen i familjehemmet har upphört.

Om utredningen avser ett jourhem, bör utöver vad som ovan sagts beaktas om en tilltänkt jourhemsförälder har förmåga att hantera krisreaktioner hos barn och unga och de upprepade separationer från barn och unga som uppdraget innebär.

I utredningen bör även beaktas vilken inställning barn och unga som redan bor i familjehemmet har till att barn eller unga placeras där.

Insamling av uppgifter

4 § Socialnämndens utredning av ett tilltänkt familjehem ska omfatta intervjuer, hembesök och referenstagning.

Om utredningen avser två tilltänkta familjehemsföräldrar, ska dessa intervjuas både var för sig och tillsammans.

5 § Om det tilltänkta familjehemmet är beläget i samma kommun som socialnämnden, ska uppgifter om de tilltänkta familjehemsföräldrarna hämtas in ur nämndens eget register.

Allmänna råd

Uppgifter ur Rikspolisstyrelsens belastnings- och misstankeregister bör hämtas in.

Registeruppgifter bör vidare efter samtycke från den som uppgifterna gäller hämtas in från Kronofogdemyndigheten och Försäkringskassan.

Registeruppgifter bör efter samtycke från den som uppgifterna gäller hämtas in även från socialnämnden i den kommun eller de kommuner där han eller hon är eller har varit bosatt under de senaste fem åren.

6 § Referenser på varje tilltänkt familjehemsförälder ska begäras från minst två av varandra oberoende personer.

Allmänna råd

Referenser bör begäras in från både närstående och personer som i sin yrkesutövning har kännedom om den tilltänkta familjehemsföräldern.

Vid referenstagningen bör frågor ställas om den tilltänkta familjehemsförälderns personliga förutsättningar, egenskaper och omsorgsförmåga.

7 § Om andra kommuner har eller under de senaste fem åren har haft barn eller unga placerade i familjehemmet, ska referenser på varje tilltänkt familjehemsförälder efter samtycke från denne begäras från dessa kommuner.

Sammanställning

8 § Socialnämnden ska bedöma hemmets lämplighet genom att väga samman vad som har framkommit vid utredningen. Bedömningen och de uppgifter som ligger till grund för denna ska tillsammans med övriga fakta om familjen sammanställas i en familjehemsutredning.

5 kap. Bedömning och underlag inför beslut om vård

1 § Inför socialnämndens beslut om vård i familjehem eller hem för vård eller boende ska en bedömning göras av om förutsättningarna i det tilltänkta hemmet svarar mot de behov som barnet eller den unge har. Bedömningen ska redovisas i ett underlag till beslut.

Om beslutet gäller vård i familjehem, ska underlaget innehålla en familjehemsutredning som är aktuell.

Om beslutet gäller vård av ett barn ska beslutsunderlaget även innehålla en redogörelse för vilka överväganden som har gjorts i fråga om möjligheten att placera barnet hos en anhörig eller hos någon annan närstående i enlighet med 6 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453).

6 kap. Råd, stöd och annan hjälp enligt 6 kap. 7 § SoL

Allmänna råd

Socialnämnden bör bl.a. ge vårdnadshavaren stöd i sin föräldraroll och i sin kontakt med dem som vårdar barnet.

Nämnden bör se till att familjehemsföräldrarna får handledning och fortbildning som är anpassad till uppdragets karaktär.

7 kap. Planera och följa vården

Information till barnet eller den unge

1 § Socialnämnden ska ge barnet eller den unge som är placerad i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende aktuella kontaktuppgifter till den socialsekreterare som handlägger hans eller hennes ärende.

Barnet eller den unge ska även få information om hur man når tillsynsmyndigheten.

Nämnden ska inledningsvis samt, om det behövs, återkommande informera barnet eller den unge om grunden för placeringen. Han eller hon ska även informeras om sina rättigheter i förhållande till familjehemmet eller hemmet för vård eller boende.

Allmänna råd

Barnet eller den unge bör informeras om vilka rättigheter han eller hon har i fråga om att

- vara delaktig i planeringen av vården,
- ta del av journalanteckningar,
- tala enskilt med företrädare för nämnden och
- framföra klagomål och synpunkter till nämnden.

Att planera vården

2 § Socialnämnden ska verka för att ett barn eller en ung person som är placerad i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende och hans eller hennes vårdnadshavare deltar i arbetet med att upprätta, följa upp och vid behov revidera den genomförandeplan som ska upprättas enligt 11 kap. 3 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453).

Allmänna råd

Genomförandeplanen bör upprättas i samband med att barnet eller den unge placeras.

Planen bör upprättas, följas upp och revideras i nära samarbete med familjehemmet eller hemmet för vård eller boende.

3 § Av genomförandeplanen ska det framgå vilka åtgärder som planeras för att barnet eller den unge

1. ska få lämplig utbildning i förskola eller skola,
2. ska få sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosedda och
3. vid behov ska få stöd i umgänget med föräldrar, syskon och andra närstående.

Allmänna råd

Genomförandeplanen bör i god tid innan vården upphör kompletteras med uppgifter om hur barnet eller den unge ska förberedas för tiden efter att placeringen i familjehem eller hem för vård eller boende har avslutats.

Att följa vården genom personliga besök enligt 5 kap. 1 b § SoF

Allmänna råd

Barnet eller den unge bör besökas av en socialsekreterare minst fyra gånger per år. Yngre barn samt barn och unga som nyligen har placerats i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende kan behöva tätare kontakt.

Ett samtal med ett barn eller en ung person bör föras under sådana former att det underlättar för honom eller henne att beskriva sin situation.

Under samtalet bör efterfrågas om barnet eller den unge upplever att hon eller han

- får vård som är meningsfull,
- har en trygg och utvecklande relation till dem som genomför vården,
- vistas i en säker och stimulerande miljö,
- har kamrater och fritidsaktiviteter,
- har en väl fungerande kontakt med vårdnadshavare och andra närstående,
- får hjälp med skolarbetet,
- trivs i förskolan eller skolan och
- vid behov får tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård.

8 kap. Stöd och hjälp enligt 5 kap. 1 § SoL sedan vården har upphört

Allmänna råd

Socialnämnden bör vid bedömningen av ett barns eller en ung persons behov av stöd och hjälp efter avslutad vård i familjehem eller hem för vård eller boende beakta behovet av fortsatt kontakt med hemmet där han eller hon har varit placerad. Barnets eller den unges behov av personligt stöd bör uppmärksammas och tillgodoses.

**SOSFS
2012:11**

Om en ung person efter placeringen ska ha ett eget boende, bör nämnden tillgodose hans eller hennes behov av stöd och hjälp med frågor om ekonomi och med att ordna bostad, studier eller arbete.

Om barnet efter placeringen ska återvända till det egna hemmet, bör nämnden tillgodose vårdnadshavarens behov av stöd i föräldra-
rollen.

9 kap. Undantagsbestämmelse

1 § Socialstyrelsen kan medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2012.

Socialstyrelsen

LARS-ERIK HOLM

Monica Jacobson

Cirkulärnr: 13:62
Diariernr: 13/7191
Avdelning: Avdelningen Vård och omsorg
Sektion/Enhet: Vård och socialtjänst
Mottagare: Socialnämnd
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Rubrik: Ersättningar vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsöverflyttningarna m.m. för år 2014

CIRKULÄR 13:62

Avdelningen Vård och omsorg

Socialnämnd
Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg

Ersättningar vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsöverflyttningar m.m. för år 2014

Cirkuläret syftar till att ge stöd och vägledning för handläggare och beslutsfattare i kommuner gällande handläggningen av ärenden som rör familjehemsvård. Eftersom det är generella rekommendationer bör de ses som ett stöd för utvecklande av kommunens egna riktlinjer för handläggningen av dessa ärenden.

Från den 1 januari 2007 är det nya regler gällande beskattning av omkostnadsersättning. Förändringen är ett led i finansieringen av de skattesänkningar som regeringen beslutat om. Familjehemmen får göra avdrag i sin deklaration för den del av omkostnadsersättningen som överstiger 5 000 kronor per år. Staten bestämmer om eventuella begränsningar i rätten till avdrag för utgifter som uppkommer i samband med förvärvsinkomster.

Sveriges Kommuner och Landstings styrelse beslutade den 14 december 2007 att höja omkostnadsersättningen i rekommendationerna från år 2008 med 130 kronor per månad och uppdragstagare. Denna rekommendation gäller även för år 2014.

I cirkuläret finns tabeller med aktuella belopp för arvode och omkostnader för år 2014. Gällande ersättningar till kontaktpersoner och kontaktfamiljer enligt SoL och LSS hänvisas till cirkulär 13: och 13:

Från och med 2010 innehåller SKL; s cirkulär endast rekommendationer gällande ersättningar för arvode och omkostnad.

SKL har inte möjlighet att ge råd avseende ersättningar i enskilda ärenden. Råd och stöd ges däremot avseende mer generella frågeställningar t.ex. i samband med att kommunen utarbetar egna riktlinjer för ersättningar. Rådgivning sker enbart via webb på hemsidan, dvs. **inte** via telefon eller mejl. Använd formulär i ärenden gällande familjehemsvård.

SKLs rådgivning är enbart avsedd för företrädare för kommunen. Familjehem kan inte konsultera SKL utan hänvisas till berörd kommun.

Klicka här för att komma till formuläret eller kopiera in följande adress i din webbläsare:

<http://www.skl.se/web/Familjehemsvarsformular.aspx>

Tidigare års cirkulär finns att hämta i cirkulär basen på hemsidan www.skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen Vård och omsorg

Anna Ingmanson

Åsa Furén-Thulin

Ersättningar vid familjehemsvård av barn och ungdom enligt SoL, LVU och LSS för år 2014

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2014. Beloppen är beräknade på 2014 års prisbasbelopp, 44 400 kronor och inkluderar barnbidrag alternativt studiebidrag som ska dras av då det går direkt till familjehemmet alternativt ungdomen. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan ska läggas på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Omkostnadsersättningen är till för att täcka de merkostnader som familjehemmet får när det tar emot barnet i sin familj. Ersättningen utgörs dels av en åldersfördelad schablon, som kallas grundkostnad, dels av tilläggskostnader som beräknas individuellt. Omkostnadsersättningen höjs när barnet fyller 13 år. Konsumentverkets beräkningar av kostnader för olika hushåll och för barn i olika åldrar har beaktats vid beräkningen av omkostnadsersättningens storlek. Nivån är satt med beaktande av att de placerade barnen har stora behov. Hänsyn har också tagits till att familjehemmen vanligen har en högre standard än den som ligger till grund för Konsumentverkets beräkningar.

Ålder	Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
	Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
0 - 12	3 885 kr	105 %	5 550 kr	150 %
13 - 19	4 440 kr	120 %	6 290 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2014. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2014. Arvodet har räknats upp med 3,2 % för år 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode		
0 - 12	5 471 kr	8 728 kr	10 370 kr	12 276 kr
13 - 19	7 097 kr	8 728 kr	10 370 kr	12 276 kr

Familjehemsersättning vid förälder/barnplacering enligt SoL, LVU och LSS för år 2014

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning per förälder för år 2014. Beloppen är beräknade på 2014 års prisbasbelopp, 44 400 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
4 440 kr	120 %	6 290 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning per förälder för år 2014. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2014. Arvodet har räknats upp med 3.2 % för år 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode	
8 728 kr	10 370 kr	12 276 kr

Vid förälder-/barnplaceringar utgår arvode - och omkostnadsersättning även för barnet.

Familjehemsersättning vid placering av vuxen enligt SoL för år 2014

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2014. Beloppen är beräknade på 2014 års prisbasbelopp, 44 400 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Grundkostnad		Tilläggskostnad högsta skattefria inklusive grundkostnad	
Kronor	% av prisbasbeloppet	Kronor	% av prisbasbeloppet
4 440 kr	120 %	6 290 kr	170 %

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2014. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2014. Arvodet har räknats upp med 3.2 % för år 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	
8 728 kr	10 370 kr	12 276 kr

Ersättning till kontrakterade jourhem enligt SoL och LVU för år 2014

Omkostnadsersättning

Beräkning av rekommenderad omkostnadsersättning för år 2014. Beloppen är beräknade på 2014 års prisbasbelopp, 44 400 kronor, och är per månad fr.o.m. januari 2014. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilka kostnader som kan komma i uppdraget.*

Beloppen i tabellen inkluderar inte höjningen av omkostnadsersättningen 130 kronor per månad och uppdragstagare utan läggs på den ordinarie omkostnadsersättningen.

Fast omkostnadsersättning ¹				Rörlig omkostnads ersättning ²
1-2 platser	% av prisbasbelopp	3-4 platser	% av prisbasbelopp	Enligt rekomen- dationer för omkostnadsersätt- ningar för familjehem
925 kr	25 %	1 850 kr	50 %	

Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2014. Ersättningen grundar sig på löneläget för vissa yrkesgrupper inom vårdsektorn, utgår från aktuell lönestatistik och är per månad fr.o.m. januari 2014. Arvodet har räknats upp med 3.2 % för år 2014. Ersättningen är fast och utgår oavsett om barn är placerade eller inte, inget tillägg utgår vid placering. *Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.*

1 plats	2 platser	3-4 platser
12 276 kr	17 719 kr	24 537 kr

¹ Då inga barn finns placerade

² Då barn finns placerade

Detta styrdokument beslutas av <Ange beslutsforum, datum samt paragraf för beslutet>

VÄRMDÖ KOMMUN

49(49)

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av <Ange beslutsforum i fullständig form>, och beslutas med stöd av <Ange lagstödet i fullständig form> .

Uppföljning och uppdatering

<Ange Ansvarig enhet> ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

